

ZAMONAVIY SAN'AT

Jizzax viloyati Sharof Rashidov tumani

3-umumiy o'rta ta'lim maktabining 11-sinf o'quvchisi

Suyunova Xurshida Sherzod qizi

suyunovaxurshida2006@gmail.com

Annotatsiya: Maqolada zamonaviy san'atning XXI asrdagi o'rni, an'anaviy shakllardan yangi tarmoqlarga qamrab olishi, global madaniyat va innovatsiyalar bilan bog'liqligi tahlil etiladi. Zamonaviy san'at asarlari zamonaviy muammolarni aks ettirishga qaratilganligi, Banksy kabi grafit artistlari misolida ijtimoiy-siyosiy fikrlar yoritilgani ko'rsatiladi. Raqamli san'at va virtual haqiqat texnologiyalarining san'atni yangi darajaga ko'tarayotgani, san'at festivallari va ko'rgazmalarning ahamiyati ta'kidlanadi.

Zamonaviy san'at, XXI asrning ajralmas qismi sifatida, insoniyatning hissiy va ijodiy ifodasining barcha ko'rinishlarini o'z ichiga oladi. Ushbu san'at turi nafaqat an'anaviy shakl, masalan, rasm va haykaltaroshlikdan iborat, balki video san'at, multimedia, performans va hatto raqamli san'at kabi yangi tarmoqlarni ham qamrab oladi. Zamonaviy san'at, shuningdek, global madaniyat va innovatsiyalar bilan bog'doqda. U jamiyat hayotida sodir bo'layotgan o'zgarishlarga javob berishda muhim rol o'ynaydi va bu jarayonlarda ahamiyatli o'rin egallab kelmoqda.

Zamonaviy san'at asarlari ko'pincha zamonaviy muammolarni, fikrlarni va hissiyotlarni aks ettirishga qaratilgan. Bunday asarlar ijtimoiy adolat, ekologiya muammolari, siyosiy yig'ilishlar va shaxsiy identitet tanlovi kabi mavzularni yoritadi. San'atkorlar, o'z asarlari orqali, tomoshabinlarni tanqidiy fikrga chaqiradi, savollar berishga undaydi va haqiqatni yangi nuqtai nazardan ko'rishga imkoniyat yaratadi. Shu sababli, zamonaviy san'at nafaqat estetik qadr-qimmat bilan, balki

yurtimizdagi muammolar haqida fikrlashga yo'naltiruvchi bir vosita sifatida ham ajralib turadi.

Birinchi misol sifatida, Banksy kabi grafiti artistlarini olib qarash mumkin. Ularning asarlari sosial va siyosiy fikrlarni o'z ichiga oladi, bu esa ularni ko'cha san'atining yetakchi namunalari qilmoqda. Banksy o'z asarlarida tez-tez ijtimoiy muammolarni, masalan, urush, nazorat va iqtisodiy tengsizlik kabi mavzularni ko'taradi, bular esa jamoatchilik e'tiborini qozonishga yordam beradi. U o'zining satirik yondashuvi bilan odamlarni o'ylashga va o'zlarining shaxsiy fikrlarini shakllantirishga undaydi. Bu kabi grafiti san'ati, shaharlarimizda ijodiy ifodaning yangi bir shakli sifatida ko'proq tanilmoqda.

Bundan tashqari, raqamli san'at va virtual haqiqat texnologiyalarining joriy etilishi san'atni yangi darajaga ko'taradi. Raqamli san'at orqali yaratilgan asarlar, tomoshabinlar bilan interaktiv aloqani kuchaytiradi. Bu esa tomoshabinlarga san'atni yanada chuqurroq tushunish va hissiyotlarni taqdim etish imkoniyatini beradi. Raqamli san'at asarlari ko'pincha murakkab algoritmlar, dasturlash va dizayn orqali yaratiladi. Ushbu jarayonlar keltirib chiqargan natijalar esa tomoshabinlar uzra farqlanishga yordam beradi.

San'at, muqaddas bir an'anaga aylangan ko'rgazmalar va muzeylardan tashqariga chiqmoqda va ko'plab san'at ko'rgazmalari va festivallari an'anaviy qadriyatlar nuqtai nazaridan qochib, zamonaviy va innovatsion asarlarni taqdim etmoqda. Bunday tadbirlar san'atni kengroq auditoriyaga taqdim etishning, ijodkorlarni birlashtirishning va iqtidori yuqori san'atini namoyish etishning ajoyib imkoniyatini beradi. Ko'p hollarda, san'at festivallari va ko'rgazmalar shaharning madaniyatini boyitish, turizmni rivojlantirish va yangi g'oyalarni rag'batlantirishda muhim rol o'ynaydi.

Zamonaviy san'at sohasining kengayishi, asarlarning global miqyosdagi tarqalishiga, xalqaro hamjamiyatni birlashtirishga xizmat qiladi. Bu jarayon, turli

madaniyatlar va g'oyalar o'rtasida yangi aloqalarni ochishga yordam beradi. Bunday aloqalar va madaniy almashinish natijasida, san'at axborot va hissiyotlarni ifodalashga mo'ljallangan qudratli vosita sifatida foydalaniladi.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, Zamonaviy san'at – bu o'ziga xos, turli yo'nalishlarni o'z ichiga olgan va doimiy ravishda rivojlanib borayotgan madaniy fenomen. U an'anaviy san'at shakllaridan farqli ravishda, yangi texnologiyalar, ijtimoiy va siyosiy mavzular, shuningdek, inson hayotining dolzarb muammolarini ifodalashda katta o'rin tutadi. Zamonaviy san'at orqali san'atkorlar o'z fikrlarini erkin ifoda etib, tomoshabinlarni o'ylashga, muhokama qilishga chorlaydi. Bu jarayon san'atning nafaqat estetik, balki ijtimoiy ahamiyatini oshiradi. Shunday qilib, zamonaviy san'at jamiyatda innovatsiyalar va o'zgarishlar uchun muhim vosita bo'lib xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Foster, H., Krauss, R., Bois, Y.-A., & Buchloh, B. H. D. (2016). *Art Since 1900: Modernism, Antimodernism, Postmodernism*. Thames & Hudson.
2. Harrison, C., & Wood, P. (2012). *Art in Theory 1900-2000: An Anthology of Changing Ideas*. Wiley-Blackwell.
3. Thompson, D. (2018). *The \$12 Million Stuffed Shark: The Curious Economics of Contemporary Art*. Aurum Press.
4. Smith, T. (2009). *What Is Contemporary Art?* University of Chicago Press
5. Groys, B. (2014). *Art Power*. MIT Press.